

“Hier met je rekening”

Inleiding

De gemeente Breda kampt volgens Bob Bergkamp, wethouder van Sociale Zaken, met jongeren die achterstallige rekeningen niet kunnen betalen.

“Veel jongeren vinden het moeilijk om goed met geld om te gaan en maken daardoor soms al op jonge leeftijd schulden. Bij de Kredietbank West-Brabant melden steeds meer jongeren zich voor schuldhelpverlening. Daarnaast krijgt de Kredietbank West-Brabant steeds vaker signalen vanuit ROC's dat er een groeiende groep studenten is die financiële problemen heeft. Dat is zorgelijk. Door het nemen van preventieve maatregelen zijn we daar nu samen mee aan de slag gegaan”¹.

Feiten

Uit onderzoek in het opdracht van het Ministerie van SZW² blijken de volgende feiten:

- ✓ Bijna een kwart van de jongeren tussen 18-27 jaar had in 2014/2015 een achterstallige rekening ontstaan aan een ziektekostenverzekering (10,5%) of een telefoonrekening (7,3%).
- ✓ Achterstallige betalingen bedragen vaak minder dan 50 euro, maar 14,5% (meer dan 300.000 jongeren) had het afgelopen jaar een of meer risicovolle schulden of achterstanden.
- ✓ Jongeren vinden het niet prettig om schulden te hebben. Als ze hulp zoeken, doen ze dat vaak in hun informele netwerk. Ze richten zich zelden tot officiële instanties.

Idee

De gemeente Breda (i.s.m. het netwerk Zorg voor elkaar Breda) zoekt naar vernieuwende ideeën om de schuldproblematiek vroegtijdig te voorkomen of op te lossen. Dit begint met name bij de jongeren die woonachtig zijn in Breda. Mijn idee heeft drie doelen:

1. Jongeren die incidenteel een rekening niet kunnen betalen hulp bieden.
2. Zorgen dat deze jongeren met een verhoogd risico op meer schulden vroegtijdig in beeld komen.
3. Vrijwilligers/studenten inzetten voor (preventieve) aanvullende hulp.

Laagdrempelige hulp

Het idee hierbij is dat jongeren uit Breda een openstaande rekening kunnen laten betalen door een particulier, bedrijf, vereniging of de gemeente Breda omdat ze de rekening/betalingsverzoek op dat moment niet zelf (incidenteel) kunnen voldoen wegens gebrek aan geld. Het zijn jongeren die niet in een schuldregeling zitten en/of al in beeld zijn bij instanties. Deze (studerende) jongeren lopen onverwacht aan tegen een te hoog uitgevallen rekening aan belkosten, energiekosten of een ziektekostenverzekering. Het uitgangspunt hierbij is dat de jongeren wel een tegenprestatie leveren om zo te ervaren dat je in het leven je verantwoordelijkheid moet pakken om uit de schulden te blijven. Jongeren kunnen als tegenprestatie een maatschappelijke bijdrage leveren of een (dag)deel een taak/klus verrichten voor een particulier, bedrijf of de gemeente Breda. Je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan helpen bij ouderen of een evenement, een dag meedraaien in de horeca, een dag helpen tuinieren of verhuizen. Het mooiste zou zijn als de jongeren iets kunnen doen op een vlak waar hun interesse naar uitgaat of een sector/beroep waarin ze later graag zouden willen werken. Dat dit idee jongeren aanspreekt, blijkt ook wel uit de succesvolle actie van bijvoorbeeld radiostation radio 538³. Jongeren konden hier ook een rekening indienen.

¹ <https://www.breda.nl/gemeente/nieuws/persberichten/studenten-houden-spreekuur-om-jongeren-te-helpen-schulden-aan-te-pakken>.

² <http://www.effectieveschuldhelp.nl/nieuws/jongeren-met-schulden-wat-kunnen-we-doen>.

³ <http://radio.nl/786374/radio-538-start-nieuwe-jaar-weer-met-hierrr-met-je-rekening>.

Aanmelding bij “hier met je rekening”

De gemeente Breda zorgt als organisator dat er een campagne komt (bijvoorbeeld “Hier met je rekening”) met een ondersteunende website waar de jongeren zich kunnen aanmelden en een openstaande rekening kunnen uploaden. Tegelijkertijd leveren ze hierbij contactgegevens (en gegevens om de persoon en de rekening te verifiëren of check op schuldsanering of iets dergelijks) aan en accepteren ze de voorwaarden voor deelname. De facturen met een beschrijving van het profiel van de indiener wordt weergegeven op de website. De jongeren kunnen maximaal 2 rekeningen via de site indienen binnen een termijn van bijvoorbeeld 4 maanden met een in te stellen maximum bedrag per rekening. Als de jongeren eenmaal op de site zijn, kunnen ze direct meer informatie vinden over wat je kunt doen als er meerdere schulden zijn of dreigen te komen en bij wie de jongeren vrijblijvend terecht kunnen voor aanvullende hulp of advies in de gemeente Breda. Daarnaast zullen ze ook benaderd worden voor hulp vanuit de organisatie als ze meer facturen proberen in te dienen. Daarnaast kunnen op de site verhalen van andere jongeren worden geplaatst die hulp in hun situatie hebben gekregen en wat het hen heeft opgeleverd.

Betrokken partijen

Zowel particulieren, bedrijven, verenigingen (bijvoorbeeld een voetbal- of tennisvereniging) of de gemeente Breda een klus/taak aanmelden met een minimale waarde van bijvoorbeeld 50 euro per klus. Ook kunnen zij reageren op de jongeren die een rekening hebben geüpload. Degene die de klus aanbiedt betaalt de kosten aan de organisatie van “hier met je rekening”. Zodra de klus/taak is uitgevoerd, geven zowel de aanbieder van de klus als de jongeren een bevestiging via de website of aan de organisatie. De organisatie voldoet vervolgens de rekening rechtstreeks aan de instantie of het bedrijf waar de rekening moet worden voldaan. De jongeren krijgen het geld dus niet zelf in handen. Het voordeel is dat de aanbieders een eenmalige klus/taak kunnen laten uitvoeren tegen een kleine vergoeding en hiermee gelijk een maatschappelijke bijdrage leveren aan de Bredase samenleving, in dit geval de jongeren.

Promotie idee

De jongeren zullen via social media met een aansprekende campagne worden bereikt. Daarnaast kunnen ook posters op mbo- en hbo-scholen of in horeca gelegenheden in Breda waar veel jongeren komen worden opgehangen. Zodra jongeren bekend zijn met de website kunnen ze ook andere jongeren hierop wijzen. Eventuele jongeren die er voor open staan kunnen hun goede ervaringen delen met een kort verhaaltje op de website. De gemeente Breda kan in haar netwerk (via mailing of flyer) kenbaar maken dat bedrijven, particulieren en verenigingen een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van hoge schulden voor jongeren en in ruil daarvoor een klus of taak voor hen laten uitvoeren.

Aanvullende (preventieve) hulp

De jongeren kunnen op eigen verzoek of bijvoorbeeld nadat zij twee facturen hebben ingediend kunnen worden benaderd door een vrijwilliger/studenten (via het netwerk van Zorg voor elkaar). Dit met het doel om te kijken of de jongeren extra hulp of advies kunnen gebruiken om te voorkomen dat zij vaker rekeningen in de toekomst niet kunnen betalen. Deze preventieve aanpak helpt voorkomen dat schulden zich verder laten oplopen. Daarnaast kan er hulp worden geboden in de vorm van:

- ✓ het aanbieden van de cursus “jongeren & geld”;
 - ✓ het helpen bij het vinden van een (bij)baan;
 - ✓ een coach die de jongeren ondersteuning kunnen bieden om een betere balans te vinden in inkomsten en (onnodige) uitgaven of het aanvragen van toeslagen bij de belastingdienst. Je kunt hierbij denken als initiatieven zoals beschreven op de website van www.schuldhulpmaatje.nl. Op deze website kunnen vrijwilligers/studenten (per gemeente)
-

zich aanmelden om mensen te helpen met financiële zaken op de rails te laten krijgen. De gemeente Breda is nog niet aangesloten bij dit initiatief maar zou dit in de toekomst wel kunnen doen of zelf een vrijwilligerspoule kunnen starten. De vrijwilligers worden opgeleid wat ook weer gelijk leidt tot een bewustwording bij deze vrijwilligers en studenten voor hun eigen financiële situatie.

Het ingediende idee draagt bij aan bestaande initiatieven:

- ✓ Het netwerk Zorg voor elkaar Breda en de gemeente Breda hebben al de nodige ervaring met de inzet van studenten voor het bereiken van jongeren. De studenten kunnen ook een rol krijgen bij aanvullende hulp aan jongeren en de organisatie achter “hier met je rekening”.
- ✓ Er zijn al een aantal vrijwilligers verbonden aan het netwerk zorg voor elkaar Breda die ook hulp kunnen bieden aan deze jongeren.
- ✓ De bestaande cursus “jongeren en geld” kan worden ingezet zodra de jongeren in beeld zijn.
- ✓ Het “lokken” van jongeren met een voor hen interessante campagne naar de website is laagdrempelig en ze hoeven niet naar een officiële (overheids)instantie. Het is in eerste instantie een vrijblijvend bezoek en biedt eventueel snel een oplossing voor een rekening die op dat moment niet kan worden voldaan. Dit voorkomt onnodige incassokosten.
- ✓ De jongeren leren ook dat ze verantwoording moeten nemen voor hun gemaakte schulden door het leveren van een tegenprestatie. Dit voorkomt kritiek op eerder genomen initiatieven uit 2016 door de gemeente Den Haag m.b.t. het overnemen van schulden van jongeren.
- ✓ Jongeren krijgen aanvullende hulp aangeboden van vrijwilligers/studenten om betalingsproblemen in de toekomst verder te voorkomen.
- ✓ Bedrijven/particulieren/verenigingen kunnen klussen laten uitvoeren waarvoor zij niemand kunnen vinden tegen een kleine vergoeding en helpen hiermee de samenleving.

Colinda van der Velden
Breda, 12 november 2016